

UŽITEČNÉ TIPY A TRIKY PRO WINDOWS

tipy & triky

Pravidelná dávka tipů, lstí a fíglů pro váš operační systém a aplikace

JAN POVOLNÝ

Brněnský Inxev vždy signalizuje blížící se konec roku a nastupující zimu. Nejinak tomu bylo u toho letošního. Konal se o trochu později, než je běžné, i obsahově se posunul poněkud odlišným směrem, než jsme byli zvyklí z dřívějších let. Stěžejním tématem zůstala zábava a mobilní technologie, velký rozmach pak zaznamenala komunikace po internetu, zejména pak technologie VoIP, kterou zde prezentovalo hned několik operátorů. V praxi dnes není pro uživatele problém získat klasické telefonní číslo a volat běžně i přes pomalejší internetovou linku za méně peněz než u klasických operátorů. Obliba VoIP poroste s dalším rozvojem broadbandu jako standardního vybavení každé domácnosti.

Microsoft usilovně dokončuje Windows Vista, kterých se dočkáme snad v příštím roce. Před dokončením je také nová verze kancelářského balíku nahrazující MS Office System 2003. Po nedávném představení Windows Vista na jedné konferenci jsem nabyt dojmu, že dnešní OS konvergují určitým společným směrem (ať mluvíme o Linuxu, MacOS nebo Windows). Doufejme, že správným, volba je na nás.

TIPY PRO WINDOWS

Internet Explorer? Nebo ne?

(Win 9x) Úvod dnešního dílu pojistíme trikem, který nás opět zavede do hloubi systémového registru Windows. Výsledek dosažený jeho editací není zrovna oslnivý, ale představuje opět ukázkou toho, co všechno lze v registrech změnit. Okno Internet Exploreru obsahuje v horní části modrou lištu (případně jinou, podle vašeho barevného nastavení) a v ní titulek okna (Window Title). Ten je standardně nastaven na prázdnou hodnotu a na webových stránkách se mění podle užitého HTML tagu <title>, resp. podle textu nacházejícího se mezi těmito párovými značkami. Windows Title však můžete nastavit libovolně. Stačí jen malá úprava.

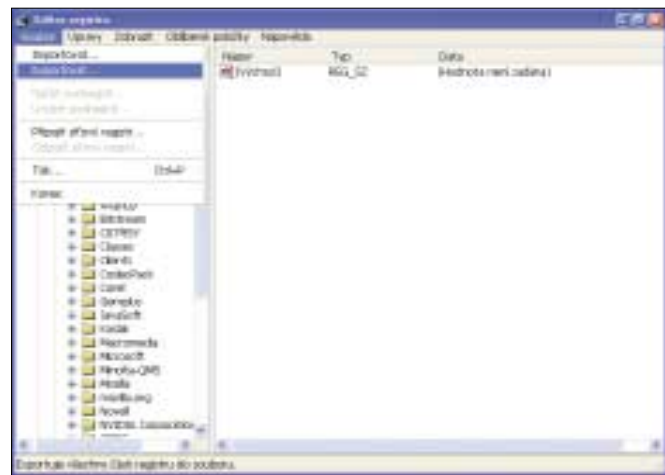

Jděte do menu *Start – Spustit a spusťte regedit*. V něm pokračujte do klíče *HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Internet Explorer\Main*, kde hledejte položku *Window Title*. Pokud ji nenaleznete, je třeba ji vytvořit ručně. Poklepejte pravým tlačítkem do volného prostoru pravé části regeditu (ve složce *Main*) a zvolte vytvoření *Nové textové (řetězcové) hodnoty*. Tu nazvěte právě *Window Title*. Poté na ni znovu poklepejte, tentokrát již levým tlačítkem myši, a vepište libovolný text. Ten se bude po ukončení regeditu zobrazovat v každém novém okně Internet Exploreru.

Editujte opatrně

(Windows) Často se v našem seriálu vyskytují tipy a triky, týkající se editace systémového registru. V některých z nich je uživatel nabádán k opatrnosti a provádění záloh. Nikdy jsme se ale nezmínili o tom, jak tyto zálohy nějakým jednoduchým způsobem realizovat. Možností je samozřejmě více, níže si předvedeme pouze jednu z nich.

Představte si situaci, kdy čtete zajímavý příspěvek o editaci registru (např. v PC WORLDu) a chcete změnit nějaké položky v registrech. Rádi byste ale měli možnost návratu do původního stavu. Buď použijete specializovaný software, který ale nebude zadarmo, nebo před úpravou zálohujete soubor s registry jako celek, což je zase v podstatě zbytečné. Nejjednodušší je totiž záloha jen určité konkrétní hodnoty nebo hodnot. Postup je rychlý a účinný.

Spustte registry a jděte například do výše uvedeného klíče (viz předchozí tip), ve kterém můžete změnit titulek okna internetového prohlížeče. Než provedete samotnou změnu, označte myši příslušný klíč a jděte do roletového menu *Soubor*. Zde zvolte položku *Exportovat*. Objeví se dialog, v němž stačí definovat název a umístění souboru s příponou REG, do kterého uloží Editor registru jen informace o označeném klíči. Tento soubor je možné snadno prohlédnout například v Poznámkovém bloku, protože se jedná o čistý text.

Po exportu proveďte požadované úpravy a pokud budete z jakéhokoliv důvodu nespokojeni, stačí na vámi vytvořený soubor REG poklepat myši. Windows se dotáže, zda mají informace uložit do registru, vy to potvrďte a příslušná část registru, tedy vámi exportovaný klíč, bude nahrazena původními hodnotami. Tento způsob je velmi jednoduchý a účinný.

Máte málo místa?

(Win XP) Ceny nejpomalejšího zařízení našich počítačů, pevného disku, rapidně klesají. Za pouhé dva tisíce dnes pořídíte kolem 100 GB diskového prostoru. Přesto však můžete narazit na pomyslný strop a poté začít se zbývajícím místem úzkostlivě hospodařit. S nástupem moderních ope-

račních systémů typu Windows XP navíc mnohonásobně vzrostla velikost operační paměti a s ní i velikost odkládacího souboru, který rovněž musíte na vašem disku někde uskladnit.

V minulosti byly problémy s diskovým prostorem mnohem větší, a proto existovalo několik specializovaných utilit, které dokázaly data „zmenšit“ až na polovinu jejich skutečné velikosti. Namátkou jmenujme kultovní Stacker nebo problematický Doublespace. Současná Windows obsahují možnost komprimace dat přímo v sobě, není tedy třeba využívat externí utility.

Jak ji aktivně využít si ukážeme v následujícím tipu.

Komprimovat lze ve Windows XP pouze celé diskové jednotky, nikoliv jednotlivé složky, což je trochu škoda. Komprimace probíhá na pozadí a uživatel běžně vůbec nepozná, že k ní dochází. Jděte do menu *Start* a zvolte položku *Tento počítač*, případně ji zvolte přímo z pracovní plochy Windows. V následném dialogu vyberte diskovou jednotku, na níž byste rádi komprimovali. Poklepejte na

pravém tlačítkem a z kontextového menu zvolte příkaz *Vlastnosti*. Komprimaci dat aktivujete zaškrtnutím příslušné položky v dolní části okna na záložce *Obecné*. Máte možnost komprimovat pouze soubory v kořenovém adresáři jednotky nebo všechny soubory v ostatních složkách. Po aktivaci jednotka „zmodrá“ a vy tak poznáte, že je komprimovaná. Komprimaci dat se přístup k nim nepatrně zpomalí. Toto zpomalení je přímo úměrné rychlosti vašeho procesoru. Komprimace dat je vždy kompromisem mezi získaným místem a ztrátou výkonu, která ji doprovází.

TIPY PRO OFFICE

Máte tajnosti?

(Excel 2003) Nebo nemáte? Dnešní kancelářská práce obvykle probíhá v týmu více lidí, výsledek se potom předkládá např. vedení firmy. Na této cestě je však mnoho příležitostí, kdy mohou do vašich dokumentů nahlédnout i nepovolané osoby. A ani šéf přece nemusí vidět vše. Následujícím tipem si ukážeme, jak jednoduše skrýt některá data v excelovské tabulce.

S buňkami lze v Excelu provádět mnoho věcí, například je lze zamykat. Jednoduchou úpravou nastavení ale můžete buňky i skrývat. Výhodou je, že Excel s těmito buňkami dále pracuje tak, jako by skryté nebyly. Skryjete-li tedy nějaké důležité číslo, výpočty dále probíhají tak, jak mají. Některá čísla však v tabulce neuvidíte.

Výborně se to hodí v případě, kdy máte v dokumentu složitější tabulku a některé výpočty provádíte pomocí vzorců mimo ni. Zde také zobrazujete partikulární data, která jsou velmi platná při analýze vlastního výpočtu. Tato data můžete kdykoliv snadno skrýt.

Každé buňce v Excelu můžete určit její formát. To provedete nejsnáze poklepaním na buňku pravým tlačítkem a volbou *Formát buňky* z kontextového menu. Na záložce *Číslo* pak najdete předdefinované kategorie čísel. V tomto seznamu je i katego-

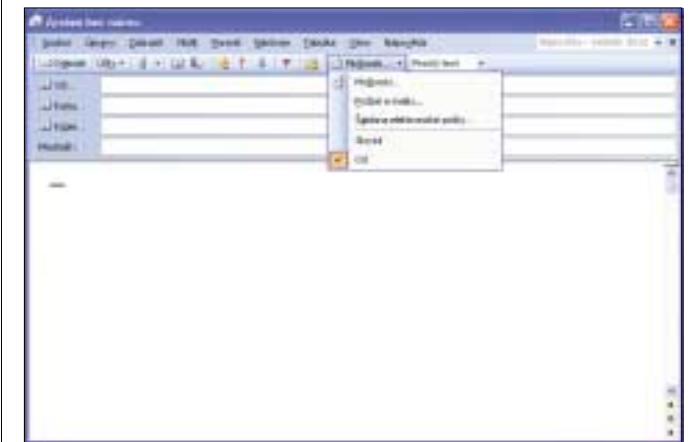
rie *Vlastní*. Vyberte ji a jako její hodnotu vložte znaky *;;;* (tříkrát středník). Potvrďte.

Jestliže nyní budete chtít skrýt nějaké číslo, prostě jen vyberte pro tuto buňku kategorii *Vlastní* a číslo zmizí. Obsah buňky ale bude vidět v místě zadávání v horní části Excelu.

Více tváří jednoho klienta

(Outlook 2003) Přestože Microsoft distribuuje jako součást Windows docela schopný e-mailový klient Outlook Express, stále více lidí používá takzvaný velký Outlook, jelikož obsahuje i další přidané funkce ve formě kalendáře nebo úkolovníku. S rozvojem moderních mobilních telefonů a handheldů tato potřeba ještě roste. Uživatel Outlooku Expressu však při přechodu na velký Outlook narazí na mnoho drobných rozdílů, které mu později komplikují navyklé postupy práce. O jednom z nich je právě tento tip.

Většina z nás používá své PC jako víceúčelový přístroj. E-mailový klient obvykle stahuje poštu z více účtů najednou, jak pracovních, tak soukromých. Jak ale tuto poštu efektivně rozlišit? Lze to provést například volbou adresy, ze které je e-mail odeslán. Příjemci je pak jasné, zda jde o pracovní nebo soukromou zprávu. Stačí disponovat více identitami, reprezentovanými vaší poštovní adresou. V Outlooku Expressu postačí vytvoření více účtů, z nichž některé vlastně poštu nestahují a poslouží jen pro definici jiné identity. Při tvorbě nové zprávy pak pouze zvolíte, z jakého účtu/identity se má odeslat.

Problém nastane s velkým Outlookem, kde více definovaných účtů bude k ničemu. V dialogu tvorby nové zprávy navíc zcela chybí kolonka „Od“, pomocí níž jste v Expressu příslušnou identitu volili. Naštěstí je však k nalezení v jednom z roletových menu, které najdete právě v okně nově vytvářené zprávy.

Stiskněte tedy tlačítko *Nový* pro okno nové pošty a povšimněte si roletkového menu mezi řadou ikon s názvem *Možnosti*. V něm najdete přímo kolonku *Od*, po jejímž vybrání se objeví i v okně s novou poštou. Paradoxní je, že si Outlook tuto volbu pamatuje a příště už nemusíte dělat vůbec nic. Schránku odesílatele ovšem opět nevybíráte standardním způsobem známým z OE, ale přímo z adresáře. Požadované adresy tedy musíte vložit právě tam.

Tabulka ve Wordu

(Word 2000) Existují zhruba tři způsoby, jak do dokumentu MS Wordu vložit tabulku. Prvním je vložení obrázku s již hotovou tabulkou (tj. řešení k ničemu, vzhledem k nemožnosti další editace), druhým je vložení tabulky vyhotovené v některém z tabulkových kalkulátorů a třetím pak možnost vytvoření tabulky přímo pomocí jednoduchého editoru, který je součástí MS Wordu. V tomto tipu ale nebudeme popisovat způsob návrhu tabulky v dokumentu Wordu, zaměříme se pouze na dvě užitečné funkce,

o které možná někteří z vás ještě nezavádili.

Jestliže ve Wordu vyhotovíte tabulku, patrně se vám roztáhne přes celou šířku stránky. To lze samozřejmě upravit prostým tažením jednotlivých čar, ale stále nelze psát kolem tabulky žádný text. Stejně jako u vložené grafiky je nutné nastavit pro tabulku způsob obtékání. Pokud již máte tabulku hotovou, v menu *Tabulka* můžete zvolit položku

Vlastnosti tabulky. V tomto dialogu ihned na první záložce nastavíte nejen způsob zarovnání, ale také typ obtékání. Po potvrzení se tabulka umístí správně do textu. Pro upravení velikosti okrajů použijte tlačítko *Možnosti umístění* na téže záložce.

Jestliže vaše tabulka přesahuje rozměrem přes několik stran dokumentu, možná uvidíte další užitečnou volbu v dialogu *Vlastnosti tabulky*. Na záložce *Řádek* lze zvolit opakování vybraného řádku (obvykle názvu jednotlivých sloupců) na počátku každé nové stránky, na kterou zasahuje vaše tabulka. Tím výrazně přispějete k její přehlednosti. Stačí zaškrtnout volbu *Opakovat jako řádek záhlaví*. Nejlépe je vybrat konkrétní řádek ještě před vstupem do dialogu *Vlastnosti tabulky*. Pokud jste na to zapoměli, můžete alespoň částečně provést výběr příslušného řádku pomocí tlačítek *Předchozí řádek*, *Následující řádek* na záložce *Řádek*.

EASTER EGGS

Freecell

(Windows) Dnešní díl se zařadí k těm, které obsahovaly některé z velikonočních vajíček, neboli skrytých triků a pozdravů od softwarových vývojářů. Začneme přímo ve Windows, konkrétně u karetní hry Freecell.

Intertipy

Sedmdesátý osmý díl internetových tipů a triků začneme – jak jinak – krátkým komentářem na téma internetového dění doma i ve světě. Po delší stagnaci se opět mírně probouzí trh internetových prohlížečů, který je téměř bezvýhradně ovládnut trojicí Internet Explorer, Firefox a Opera. Poslední jmenovaný je nyní k dispozici v nové verzi, Firefox 1.5 finišuje a Internet Exploreru se dočkáme pravděpodobně s vydáním nových Windows Vista. Všechny prohlížeče jsou k dispozici zdarma (ano, nově včetně Opery) a rozhodování mezi nimi není snadné. Jestliže netušíte, jaký prohlížeč zvolit, staňte se tvůrci webového obsahu – budete muset používat všechny tři.

Microsoft Windows Vista

www.microsoft.com/windowsvista/default.mspx

Obsahem dnešního dílu bude připravované pokračování softwarové pohádky Windows Vista. A začneme přímo u zdroje, neboli u výrobce tohoto OS. Překvapivě dlouhou dobu před uvedením nových Windows o nich najdete spoustu informací přímo na výše uvedeném serveru Microsoftu. Zpracování je tradičně výborné. Informace jsou v základu rozděleny na ty obecné pro uživatele a na developerské pro vývojáře. První

obsahují standardní seznam nových funkcí a vylepšení, doplněný podřadnými screenshoty, druhé vás potom navedou na informace o použitých technologiích a poté přesměrují na MSDN (Microsoft Developer Network), kde se však musíte autorizovat. Vše v angličtině.

MS Windows Vista for developers

msdn.microsoft.com/windowsvista/

Informace pro vývojáře jsou však i veřejné. Najdete je právě pod výše uvedeným odkazem. Následné stránky jsou podstatně rozsáhlejší než ty uživatelské. Opět jsou rozděleny na několik oddílů. První je věnován technologiím ve Windows Vista a jejich přenesení a využití v dalších nativních aplikacích Windows. Externí vývojáři tak mají alespoň částečný přístup k technologiím, aby je mohli později zahrnout do vlastních programů pro Windows. Jestliže jste registrovaní vývojáři, můžete zde získat nový operační systém v první betaverzi. Další oddíly jsou pak věnovány podrobnějšímu popisu jednotlivých součástí Vista. Anglicky.

Windows Customize

www.wincustomize.com

Jestliže vás výše uvedené odkazy nezaujaly, ale přesto chcete mít již dnes Windows Vista na svém PC, zkuste následující stránky, které se vě-

nují všemožným úpravám Windows. Kromě rozličných sad ikon, pozadí, šetřičů obrazovek a barevných menu zde najdete i kompletní témata pro některé z programů, jež mají změnu vzhledu Windows v popisu práce. Témat je velmi mnoho a nechybí ani několik opravdu povedených, po jejichž aplikaci (v příslušném programu) nerozpoznáte vaše Windows od nových Vista ani znalec. Některé aplikace jsou samozřejmě k dispozici přímo na webu, jiné si musíte bohužel zakoupit. Server obsahuje i další přidávané služby ve formě diskusních skupin, galerií obrázků, článků na téma Windows a návodů pro úpravy. Vše anglicky.

WinSuperSite Vista

www.winsupersite.com/vista/

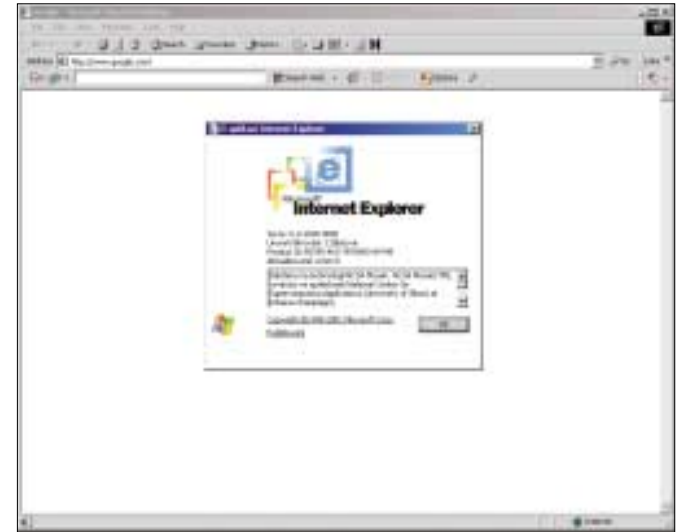
Stránky známého glosátora a počítačového odborníka Paula Thurrotta také obsahují rozsáhlé informace o připravované verzi Windows. Na velmi povedené stránce najdete hned několik oddílů s odkazy. První z nich obsahuje obecné úvodní informace, v dalším najdete podrobné zprávy o jednotlivých vývojových stupních Windows Longhorn a posléze Vista. Jeden z oddílů se věnuje pouze multimediální prezentaci, naleznete zde množství prezentačních animací, videí a screenshotů. Na stránkách najdete i oddíl týkající se výhradně technických informací, většinou převzatých z jiných serverů s podobným za-

Spusťte Freecell a stiskněte klávesu F3. Ta slouží pro volbu typu hry, číselný rozsah začíná jedničkou a končí rovným milionem. Zkuste však do příslušného formuláře vložit záporná čísla. Např. -1 a -2. Budou se dít věci.

Poděkování

(IE 5.5, IE 6) Tento trik je velmi jednoduchý, dokonce již není potřeba používat krkolomné kombinace kláves a podobně. Pokud vlastníte některou z těchto dvou verzí Internet Exploreru, spusťte jej a jděte do menu *Nároveňda*. Zde zvolte položku *O aplikaci Internet Explorer* a poklepejte na hypertextový odkaz *Poděkování*.

Pokud máte nainstalovány Javu, podporujete ActiveX a Shockwave Flash, dostane se vám celkem pěkně provedené poděkování. Měli byste také být připojeni k internetu. Jestliže se vám trik z jakéhokoliv důvodu odmítne aktivovat, lze si ho prohlédnout přímo na stránkách Microsoftu na těchto odkazech: www.microsoft.com/windows/ie/about/about60/ pro IE6 a www.microsoft.com/windows/ie/about/ pro IE 5.5.

Windows Vista Tips and Tricks

chris123nt.com/guides/Beta1_5112/

A nyní zpět ke skutečným Windows Vista. Tentokrát se podíváme na web, který je věnován výhradně tipům pro tento ještě oficiálně neexistující operační systém. Autor využívá verzi WV beta1. Tipy jsou rozděleny do několika skupin zabývajících se například výkonem nebo instalací ovladačů pro hardware. Jednotlivé tipy jsou zpracovány pouze textově, což se může jevit jako nepřehledné. Stránka neobsahuje žádné jiné služby. Vše anglicky.

Tweak Vista

www.tweakvista.com

Ano, název této webové stránky hovoří za vše. Autoři se zabývají hackováním a tweakováním Windows Vista, ale také Windows XP (v jiné části webu). Stránky jsou zpracovány velmi dobře jak po stránce ergonomie, tak i designu. V úvodu máte k dispozici seznam novinek na poli vývoje Windows Vista ve formě redakčních příspěvků. V levém menu pak následují odkazy na tipy a triky, informace o GUI, bezpečnosti a laďení výkonu. Jednotlivé tipy a triky jsou poté zpracovány textovou formou nebo formou delších příspěvků. Na stránkách najdete i odkazy na užitečné utility nebo diskusní fórum. Závěrem nechybí ani seznam stránek s příbuznými tématy.

měřením. Vyhledávač je přítomen v horní části. Pod odkazem horizontálního menu najdete i nejčastěji kladené dotazy o Windows Vista. Vše v angličtině.

ActiveWin Windows Vista

www.activewin.com/winvista/

Opět ukázka poměrně známého serveru věnovaného MS Windows a obsahujícího sekci výhradně o Windows Vista. Pomineme nyní přidávané služby na stránkách, které jsou dostupné nejen v této sekci a byly popsány už v jednom z předchozích dílů tipů. Sekce začíná představením Windows Vista jako takových, pokračuje příspěvkem (neustále doplňovaným) *The State of Windows Vista*, následují FAQ a popis jednotlivých novinek. Počínaje novým uživatelským GUI,

přes nový souborový systém, až po Developer Resources, které obsahují spoustu informací a odkazů pro vývojáře. Po úvodních textech dostanete porci screenshotu ze všech prozatímních buildů WV. Na závěr je pak k dispozici seznam odkazů na stránky s podobnou tematikou. Vše samozřejmě anglicky.

Vista Wallpaper

www.vistawallpaper.com

Vista Wallpaper jistě není zrovna web, který by se věnoval čistě Windows Vista. Nicméně účinně těží z jeho názvu. Na tomto serveru najdete hlavně podklady pro zpestření plochy ve Windows (Vista). Podkladů je velmi, velmi mnoho a jsou děleny do několika sekcí. To je vše. Nic více, ani nic méně. Anglicky.

